

Nutno říci, že stávající situace, kdy Rusko vtrhlo na Ukrajinu, je překvapivá. Když se ohlédneme zpětně, je ale zřejmé, že situace k tomu směřovala, akorát si málokdo uvědomoval míru ruské frustrace na fakt, že všechny jeho požadavky byly přehlíženy a bagatelizovány. A ten, kdo to nejvíce nakonec odnese, je Ukrajina. Když jsem tvrdil, že Západ a Rusko budou válčit do posledního Ukrajince, nebyl jsem dalek od pravdy. Míra podpory Ukrajiny se také ukáže. Slova versus hmotná a ekonomická pomoc - uvidíme.

Co situace předcházelo?

Začátek hledejme kolem roku 2014, kdy na Ukrajině smetla barevná revoluce legální vládu, která odmítla podepsat asociační dohodu s Evropskou unií. Během revoluce došlo i k pogromům na Rusy a vznikly odtěpenecká území na Donbase. Koketování Ukrajiny s USA stálo Ukrajinu Krym, protože Rusko mělo obavu, že námořní základna v Sevastopolu se stane americkou základnou. Zelení mužíčci a referendum přiřadilo Krym k Rusku. Použit byl argument na sebeurčení, který před tím zafungoval v Kosovu. Na Rusko byly jako obvykle uvaleny sankce. Ty sice vedly k velkým problémům v některých programech, ale také pomohly k osamostatnění v jiných oborech, jako je potravinářství. Minské dohody, které měly situaci stabilizovat a udělit více práv a samostatnosti odštěpeneckým oblastem nebyly Ukrajinou nikdy naplněny. A zde hledejme velký moment, který nás dovedl ke dnešní situaci.

Západní státy Ukrajinu do plnění Minských dohod netlačily, byť měly jejich plnění garantovat. Začátkem roku 2022 začala Ukrajina veřejně tvrdit, že Minské dohody jsou pro ni likvidační a plnit je nebude. Rusko se snažilo získat bezpečnostní záruky, ale v podstatě se mu západ vysmál. Rusko sice s velkým úsilím navzdory sankcím USA dokončilo Nord Stream 2, ale Německo pod různými záminkami odsouvalo certifikaci a jeho spuštění. Mírná zima zdánlivě zmírnila závislost Evropy na ruských energetických surovinách, že se Lipavský radoval, jak Evropa plyn nepotřebuje. Tlak na Rusko se neustále stupňoval a všichni dávali najevo, že se s ním jednat nebude. Amerika by ráda natlačila do Evropy svůj zkapalněný plyn a tak jí tlak na Rusko vyhovoval.

Dle mého názoru se v Rusku situace zlomila, když Ukrajina prohlásila, že odstoupí od Budapešťského memoranda. Ukrajina se snažila mohutně zbrojit a představa v Rusku, že bude mít jaderné zbraně a přitom jde již nyní tvrdě do odštěpeneckých území, kde žijí převážně Rusové, byla neakceptovatelná. Stejně tak deklarovaná snaha Ukrajiny vstoupit do NATO. Přičtěme si, že ne NATO, ale přímo USA budou mít na Slovensku 2 vojenská letiště. Pocit smyčky kolem krku musel v Rusku sílit. Pokus o převrat v Kazachstánu také nebyl určitě náhoda a byl to další prvek v řetězu událostí, kdy ruský pocit ohrožení sílil.

Z Ruského pohledu, předpokládám, byli vnímáni jako partner, se kterým se nikdo nebaví a jehož zájmy nejsou reflektovány a navíc jsou okatě přehlíženy. Snaha jednat s USA o požadavcích (z nichž byla část evidentně přehnaná, ale tak to při vstupu do jednání bývá) byla také ze strany USA shozena ze stolu.

Dle mého názoru to vedlo k frustraci. Bohužel bezpečnost se musí řešit s ohledem na všechny účastníky. Není bezpečnost jenom pro některé, protože se nám jiní nelíbí.

I v Čechách jsme jeli na protiruské vlně - od agenta s ricinem, přes Vrbětice, u kterých pořád nebyl předložen žádný důkaz o ruské účasti. A dnes už nikdo ani žádný chtít nebude. První, co ve válce umírá, je totiž pravda.

Celkově tedy západ dle mého diplomaticky selhal. Bohužel platí několikrát potvrzené, že EU i USA řídí politici třetí kategorie, kteří nejsou předvídaví a neumí diplomacii. Ostatně osazenstvo českého ministerstva zahraničí je toho důkazem.

Jaká je situace nyní?

Již před cca týdnem se ukrajinští oligarchové sbalili a utekli. Jistě mají vyvedené i peníze a vracet se asi nehodlají. Za posledních 30 let klesla populace Ukrajiny z cca 52 milionů obyvatel na cca 41 milionů. Velmi tomu pomohl exodus mladých. Vždyť jenom v ČR žije cca 200.000 Ukrajinců. To bohužel neznačí, že by Ukrajinci chtěli především rozvíjet svou zemi a kromě demonstrací Ukrajinců v zahraničí nelze očekávat, že se miliony exulantů seberou a půjdou bránit stát, který je vnitřně rozpadlý a prolezlý korupcí a z něhož kvůli tomu utekli.

Z uveřejněných informací to vypadá, že se Rusové snaží maximalizovat škody na vojenské infrastruktuře, ale vyhýbat se civilním obětem. Rozsah útoku je obrovský, v podstatě bylo napadeno celé území Ukrajiny. I když budou minimalizovat civilní škody, každý voják na každé straně má rodinu, příbuzné a smrt způsobí hluboký zármutek, třeba i včetně chutě na odplatu. Lze očekávat, že část obyvatel bude spíše s Ruskem, protože bude očekávat stabilitu, část obyvatel to vezme jako zradu Ruska a stanou se z nich noví nepřátelé, a část obyvatel Rusko nenáviděla již nyní. Extrémně protiruská část, řekli bychom Banderovci, ti jsou opravdu silně nacionalističtí a pronásledovali Rusy již nyní. Azov a další militanti byli dle mého názoru za odmítnutím plnění Minských dohod a ukázalo se, že Ukrajina nevládla nad ozbrojenými skupinami na svém území.

Ukrajinská vnitřní politika nenašla a ani už asi nenajde v dohledné době nějaký balanc ve vztahu k Rusku.

Pokud Rusko sebere Ukrajině přístup k moři a bude do oblasti investovat, lidé budou posuzovat především stabilitu a životní úroveň. Vzhledem k tomu, co Rusko vsadilo, nečekám, že tam dosadí loutkovou vládu, ale že se pokusí přidat dobitá území k Ruské federaci.

To, co z Ukrajiny zbude, bude pod hrozným tlakem. Jednak vnitřně - politicky bude neprůchodné se s Ruskem dohodnout. Kdokoli s tím přijde, toho odstřelí. Západ ale také Ukrajině moc nepomůže. Dodávky zbraní jsou sice hezké, ale kvalitu života lidí tvoří především stabilita a ekonomika. Ukrajina si tak nakročí k občanské válce, protože vnitřní pnutí bude velmi velké. Upřímně nevím, jak toto může dopadnout, protože nevěřím, že tam Rusové dovedou někoho dosadit a udržet u moci.

Co se bude dít dále?

Už nyní můžeme označit za vítěze Ameriku a Čínu. Prohrála nejvíce Ukrajina, pak Rusko a Evropská unie. V globálním světě to opravdu projela i Evropa, i když to málokomu dochází.

Ukrajina skončí rozdělená, ekonomicky zničená a bez výhledu na zlepšení v dohledné době. Pochybuji, že využije možnosti vše oligarchům znárodnit (stejně jako krysy utekly) a nastavit tvrdý reformní režim. Západ se pokusí nejspíše zprivatizovat co půjde a na zbytích vydělat. Ukrajině by svědčila neutralita a soustředění se na ekonomiku. Jedna věc je ale můj názor a možná teorie, druhá je možná realita a emoce, které Ukrajinci zmítají.

Rusko bude čelit sankcím a bude se muset více orientovat na Čínu. Velké zásoby deviz mu nějakou dobu vystačí. Je tu ještě varianta, že čím tvrdší bude nyní, tím snadněji se mu bude vyjednávat později. Putin navíc může vše vzít za rok dva na sebe a jak pak bude západ reagovat na novou vládu? Bude platit dědičná vina? Být Putinem, tak již připravuji nové kádry. V jeho věku mu pak bude stačit odejít na bezpečný odpočinek.

Evropská unie směřuje do energetické krize. Tato krize bude znamenat nedostupnost energie a její vysokou cenu. To Evropu významně poškodí na světovém trhu, protože se stane nekonkurenceschopná. Ano, životní úroveň klesne. Stávající inflace je teprve začátek. To by si měli všichni štváči do války uvědomit. Nyní se sklízí posledních 8 let neschopné politiky. Doufejme, že to sestřelí i Green deal, což by mohl být snad jediný pozitivní moment. Na druhou stranu spíše čekám jeho urychlení pod vlajkou nezávislosti na Rusku. Teď se to bude lépe prodávat obyvatelstvu...

Jediný, kdo se raduje, je USA a Čína. USA přijdou o konkurenci. Více místa pro dolar a americký vliv a zboží, především zbraně. Čína bude pro Rusko více důležitá a bude si moci diktovat. Navíc Čína sílí a pozorně sleduje reakci na útok, protože tu pořád máme téma Taiwanu a jednotné Číny.

K dění na Ukrajině

Napsal uživatel Administrator

Čtvrtek, 24 Únor 2022 19:34 - Aktualizováno Čtvrtek, 24 Únor 2022 20:58

Bezpečnostní situace se dnes významně změnila a uvidíme, jak se vyvinou další dny. Můžeme doufat v rychlé dosažení nějakého statusu quo a zahájení jednání. Výsledek bude ale pro Ukrajinu v každém případě brutální.

{jcomments on}